

Pariška deklaracija o djelotvornoj pomoći

Vlasništvo, usklađivanje, uklapanje, rezultati i međusobna odgovornost

I Izjava o namjeri

1. Mi, ministri razvijenih zemalja i zemalja u razvoju, koji smo odgovorni za unapređenje razvoja i koji predsjedavamo multilateralnim i bilateralnim institucijama za razvoj, susretom u Parizu 02. marta/ožujka 2005. godine, riješeni smo poduzeti dalekosežne i transparentne aktivnosti kako bismo reformirali način raspodjele i korištenja pomoći, spremajući se za UN-ovu petogodišnju reviziju Milenijske deklaracije i Milenijskih razvojnih ciljeva (MDG) u ovoj godini. Kao i u Monterreyu, uviđamo da je jednako važno povećati obim pomoći i drugih razvojnih sredstava, što je neophodno za postizanje navedenih razvojnih ciljeva, ali i poboljšati djelotvornost pomoći kako bi se pružila podrška partnerskim zemljama u njihovim naporima na jačanju vlasti te poboljšanju provedbe razvojnih strategija. To će sve više dobivati na važnosti, obzirom na očekivani znatni porast pomoći koju će osiguravati postojeće i buduće inicijative.
2. Na ovom forumu visokog ranga, na temu „Djelotvornost pomoći“, nadovezujemo se na Deklaraciju usvojenu na Forumu o usklađivanju u Rimu (februar/veljača 2003. godine), te osnovne principe predložene na Okruglom stolu o poslovanju usmjerenom ka razvojnim rezultatima u Marrakechu (februar/veljača 2004.godine), pošto vjerujemo da će ovi dokumenti doprinijeti djelotvornijem utjecaju pomoći na smanjenje siromaštva i neravnopravnosti, povećanje privrednog rasta, izgrađivanje kapaciteta i ubrzano djelovanje Milenijskih razvojnih ciljeva.

Poboljšati djelotvornost pomoći

3. Potvrđujemo obavezu utvrđenu u Rimu da ćemo usklađivati i uklapati raspodjelu pomoći. Ohrabruje činjenica da mnogi donatori i zemlje partneri prepoznaju ključni značaj pitanja djelotvornosti pomoći, i potvrđujemo svoju obavezu da ćemo raditi na ubrzanju provedbe, naročito u sljedećim oblastima:
  - i. jačanje strategija i srodnih okvira djelovanja u oblasti državnog razvoja partnerskih zemalja (npr. planiranje budžeta i okvira za procjenu poslovanja),
  - ii. dosljednije usklađivanje pomoći sa prioritetima, sistemima i procedurama u partnerskim zemljama, i potpomaganje jačanja njihovih kapaciteta,
  - iii. insistiranje na većoj odgovornosti donatora i partnerskih zemalja pred vlastitim građanima i parlamentima u pogledu razvojnih politika, strategija i djelovanja,
  - iv. izbjegavanje udvostručenih napora i racionaliziranje donatorskih aktivnosti kako bi ove bile što isplasnije i djelotvornije,
  - v. reformiranje i pojednostavljivanje donatorskih politika i procedura s ciljem podsticanja kooperativnog pristupa i sve većeg usklađivanja s prioritetima, sistemima i procedurama u partnerskim zemljama,
  - vi. definiranje mjera i standarda poslovanja te utvrđivanja odgovornosti u sistemima partnerskih zemalja u oblastima javnog financijskog poslovanja, nabavke, jamstva bez pokrića i procjene ekološkog stanja, u skladu s opće prihvaćenim pozitivnim praksama i njihovom brzom i raširenom primjenom.
4. Obavezujemo se da ćemo poduzimati konkretne i djelotvorne aktivnosti u rješavanju preostalih problema i izazova, koji uključuju:

- i. slabe institucionalne mogućnosti u partnerskim zemljama za razvoj i provedbu državnih razvojnih strategija zasnovanih na rezultatima,
  - ii. neuspješno određivanje predvidljivijih i višegodišnjih obaveza u vezi sa prilikom pomoći u partnerskim zemljama,
  - iii. nedovoljno prenošenje nadležnosti donatorskom osoblju na terenu, te neadekvatno stimuliranje djelotvornog razvojnog partnerstva između donatora i partnerskih zemalja, iv. nedovoljno ugrađivanje globalnih programa i inicijativa u šire razvojne programe partnerskih zemalja, uključujući kritične oblasti kao što je HIV/AIDS,
  - v. korupcija i nedovoljna transparentnost, što smanjuje podršku javnosti, ugrožava djelotvorno mobiliziranje i dodjelu sredstava, te preusmjerava sredstva sa aktivnosti neophodnih za smanjenje siromaštva i održanje ekonomskog razvoja. Postojanje korupcije odvraća donatore koji se ne žele oslanjati na sisteme u partnerskim zemljama gdje god je ona prisutna.
5. Potvrđujemo da je izvodljivo i neophodno poboljšati djelotvornost pomoći u svim oblastima i vrstama njene raspodjele. Pri utvrđivanju najdjelotvornijeg načina isporuke pomoći, uzet ćemo u obzir razvojne strategije i prioritete uspostavljene u partnerskim zemljama. Pojedinačno i skupno ćemo odabirati i osmišljavati prikladne i komplementarne načine kako bismo povećali njihovu zajedničku djelotvornost.
6. U skladu s Deklaracijom, pojačat ćemo napore u pružanju i korištenju razvojne pomoći, uključujući veći priliv pomoći, kao što je obećano u Monterreyu, i to na način koji doprinosi racionalizaciji često neusklađenih i rascjepkanih donatorskih aktivnosti, kako na državnom nivou, tako i po oblastima.

Prilagoditi i primijeniti na specifične situacije u zemljama

7. Veća djelotvornost pomoći također je neophodna u rješavanju teških i složenih situacija, kao što je katastrofa uzrokovana cunamijem, koja je pogodila zemlje na obali Indijskog oceana 26. decembra/prosinca 2004. godine. U takvim situacijama se humanitarna i razvojna pomoć koja pristiže iz cijelog svijeta mora uskladiti sa programima razvoja, odnosno programima smanjenja siromaštva u partnerskim zemljama. U zemljama sa slabom privredom, pri davanju podrške jačanju državnog aparata i osiguranju osnovnih usluga, osigurat ćemo da se principi usklađivanja, uklapanja i djelovanja prilagode sredinama sa slabim strukturama vlasti i kapacitetima. Općenito ćemo poklanjati veću pažnju takvim složenim situacijama u nastojanjima da poboljšamo djelotvornost pomoći.

Precizirati indikatore, planove i ciljeve

8. Svjesni smo da će reforme predložene u ovoj Deklaraciji iziskivati neprekidnu političku podršku sa najviših pozicija i koordiniranu akciju na globalnom, regionalnom i državnom nivou. Obavezujemo se da ćemo ubrzati tempo promjena provodeći, u duhu međusobne odgovornosti, Obaveze o partnerstvu predložene u dijelu II i da ćemo napredak mjeriti na osnovu 12 specifičnih indikatora o kojima smo se suglasili danas, a koji su opisani u dijelu III ove Deklaracije.
9. Kao dodatni poticaj napretku, ustanovit ćemo ciljeve za 2010. godinu. Ovi ciljevi, koji će se odnositi na aktivnosti kako donatora tako i zemalja partnera, imaju svrhu da prate i potiču napredak na globalnom nivou među zemljama i agencijama koje su usvojile ovu Deklaraciju. Oni stoga unaprijed ne odbacuju, niti zamjenjuju ciljeve koje pojedinačne partnerske zemlje eventualno žele formulirati. Danas smo se složili da

odredimo pet preliminarnih ciljeva na osnovu indikatora prikazanih u dijelu III prije UNGA sastanka na vrhu u septembru/rujnu 2005. godine; te da od partnerstva donatora i partnerskih zemalja, kojim predsjedava DAC, zatražimo da se za ovo hitno pripreme. U međuvremenu, mi ćemo podržati sve inicijative partnerskih zemalja i donatora usmjerene ka postizanju vlastitih ciljeva na planu djelotvornije pomoći u okviru dogovorenih Obaveza o partnerstvu i Indikatora napretka. Na primjer, veliki broj partnerskih zemalja predočio je planove djelovanja, a veliki broj donatora formulirao je značajne nove obaveze. Pozivamo sve učesnike koji žele dati informacije o takvim inicijativama da to učine do 04. aprila/travnja 2005. godine kako bi se to kasnije objavilo.

Praćenje i procjena provedbe

10. Budući da je prikazivanje stvarnog napretka od presudnog značaja, mi ćemo, pod vodstvom zemlje partnera, vršiti povremene kvalitativne i kvantitativne procjene našeg međusobnog napretka na državnom nivou u provedbi svih obaveza vezanih za djelotvornost pomoći. Na taj način ćemo koristiti prikladne državne mehanizme.
11. Na međunarodnom nivou, pozivamo da partnerstvo donatora i partnerskih zemalja, kojim predsjedava DAC, proširi učešće zemalja, i da do kraja 2005. godine ponudi prijedlog za srednjoročno praćenje obaveza iz ove Deklaracije. U međuvremenu od partnerstva tražimo da: koordinira međunarodno praćenje Indikatora napretka, koje smo naveli u dijelu III; usavrši neophodne ciljeve; pruži odgovarajuću orijentaciju pri utvrđivanju osnovnih postavki i omogućiti dosljedno sakupljanje informacija iz raznih zemalja koje će biti sumirane u periodičnim izvještajima. Također ćemo koristiti postojeće mehanizme revizije i regionalne revizije kako bismo podržali napredak unutar ovog programa. Pored toga, istražiti ćemo neovisne procese praćenja i procjene po zemljama - što bi se moglo primijeniti bez nametanja dodatnih opterećenja partnerima - kako bi se što bolje razumjelo na koji način djelotvornija pomoć doprinosi postizanju razvojnih ciljeva.
12. U skladu s našom fokusiranošću na provedbu, planiramo se ponovo sastati 2008. godine u nekoj od zemalja u razvoju i prije toga izvršiti dvije akcije praćenja kako bismo procijenili napredak provedbe ove Deklaracije.

II Obaveze o partnerstvu

13. Razvijene u duhu međusobne odgovornosti, ove obaveze temelje se na naučenim lekcijama i iskustvu. Prihvaćamo da se obaveze moraju tumačiti u svjetlu specifične situacije u svakoj od partnerskih zemalja.

Vlasništvo

Partnerske zemlje djelotvorno upravljaju svojim razvojnim politikama i Strategijama te koordiniraju razvojne aktivnosti

14. **Partnerske zemlje** obavezuju se na:
- upravljanje razvojem i provedbom svojih državnih razvojnih strategija¹ kroz proces opširnih konsultacija,
  - primjenu državnih razvojnih strategija u prioritetnim i ka rezultatima usmjerenim programima djelovanja, kao što je iskazano u okvirima za srednjoročne rashode i godišnje budžete (Indikator 1),
  - preuzimanje vodstva u koordinaciji pomoći na svim nivoima, zajedno s drugim razvojnim resursima kroz dijalog sa donatorima i poticanje učešća civilnog društva i privatnog sektora.
15. **Donatori** se obavezuju na:
- poštivanje vodstva zemalja partnera i pomoć u jačanju njihovih kapaciteta u tom smislu.

Uklapanje

Donatori temelje svoju ukupnu podršku na državnim razvojnim strategijama, institucijama i procedurama partnerskih zemalja

Donatori se ravnaju prema strategijama partnera

16. **Donatori** se obavezuju da će:
- temeljiti svoju ukupnu podršku — državne strategije, dijalog o politici djelovanja i programe razvojne suradnje — na državnim strategijama partnera i povremenim procjenama napretka postignutog u provedbi ovih strategija² (Indikator 3),
  - formulirati uvjete, kad god je to moguće, na osnovu državne razvojne strategije partnera ili njegovog godišnjeg pregleda napretka postignutog u provedbi ove strategije. Drugi uvjeti se mogu uključiti samo u slučaju kada za to postoji valjano opravdanje i kada će se provesti transparentno i u preciznom dogovoru sa drugim donatorima i sponzorima,
  - sredstva povezivati u jedinstveni okvir uvjeta i/ili provedive grupe indikatora izvedenih iz državne razvojne strategije. To ne znači da su svim donatorima osigurani jednaki uvjeti, već da se uvjeti za svakog pojedinačnog donatora trebaju izvesti iz zajedničkog okvira s ciljem postizanja trajnih rezultata.

---

¹ Izraz „državne razvojne strategije“ podrazumijeva smanjenje siromaštva i slične grupne strategije, kao i strategije po oblastima i temama.

² To uključuje, na primjer, Godišnji pregled napretka strategija za smanjenje siromaštva (GPN).

Donatori koriste ojačane državne sisteme

17. Korištenje institucija i sistema partnerske zemlje, ukoliko postoje garancije da će se pomoć koristiti u dogovorenu svrhu, povećava djelotvornost pomoći jačanjem održivih kapaciteta zemlje u razvoju, provođenju i predočavanju svojih politika građanima i parlamentu. Državni sistemi i procedure obično uključuju, mada nisu na njih ograničeni, državne dogovore i procedure za javno financijsko poslovanje, obrazlaganje, procjenu, nabavku, okvirne rezultate i praćenje.
18. Dijagnosticiranje stanja je sve značajniji izvor informacija za vlade i donatore o stanju u državnim sistemima partnerskih zemalja. Zemlje i donatori imaju zajednički interes da im se omogući praćenje napretka u poboljšanju državnih sistema u određenom vremenskom periodu. Od pomoći su im i okviri za procjenu djelovanja, te srodan paket reformskih mjera, koje se temelje na informacijama predočenim u ocjenama stanja i sličnim analizama.
19. **Partnerske zemlje i donatori** obavezuju se da će:
  - surađivati na uspostavi međusobno dogovorenih okvira koji osiguravaju pouzdanu procjenu djelovanja, transparentnost i odgovornost državnih sistema (Indikator 2),
  - integrirati ocjene stanja i okvire procjene djelovanja u strategije razvoja kapaciteta na državnom nivou.
20. **Partnerske zemlje** obavezuju se da će:
  - vršiti ocjenu stanja koja će predstavljati pouzdanu procjenu državnih sistema i procedura,
  - na osnovu tih ocjena provoditi reforme neophodne za osiguranje djelotvornosti, odgovornosti i transparentnosti sistema, institucija i procedura za raspodjelu pomoći, te drugih razvojnih resursa,
  - provoditi reforme, kao npr. reformu javnog poslovanja, koja je neophodna u pokretanju i poticanju procesa održivog razvoja kapaciteta,
21. **Donatori** se obavezuju da će:
  - koristiti državne sisteme i procedure u najvećoj mogućoj mjeri. Tamo gdje korištenje tih sistema nije izvodljivo, uspostaviti će dodatne zaštitne mehanizme i mjere tako da jačaju, a ne podrivaju državne sisteme i procedure (Indikator 5),
  - izbjegavati, koliko god je moguće, stvaranje posebnih struktura za svakodnevno poslovanje i provedbu projekata i programa koji se financiraju putem njihove pomoći (Indikator 6),
  - usvojiti okvire za procjenu djelovanja usklađene sa državnim sistemima, kako bi se izbjeglo nuđenje pretjeranog broja potencijalno konfliktnih ciljeva partnerskim zemljama.

Partnerske zemlje jačaju razvojne kapacitete uz podršku donatora

22. Mogućnost planiranja, upravljanja, provođenja i obrazlaganja rezultata politika i programa od presudne je važnosti za postizanje razvojnih ciljeva - od analize i dijaloga preko provedbe, praćenja i procjene. Razvoj kapaciteta je odgovornost partnerskih zemalja, uz podršku donatora. Razvoj mora biti utemeljen ne samo na valjanoj tehničkoj analizi, već mora uzeti u obzir širi društveni, politički i ekonomski kontekst, uključujući potrebu za jačanjem ljudskih resursa.

23. **Partnerske zemlje** obavezuju se da će:
  - integrirati specifične ciljeve za jačanje kapaciteta u državne razvojne strategije i raditi na njihovoj provedbi putem strategija za razvoj kapaciteta na državnom nivou, gdje god je to potrebno.
24. **Donatori** se obavezuju da će:
  - usklađivati svoju analitičku i financijsku podršku sa partnerovim ciljevima i strategijama za razvoj kapaciteta, djelotvorno koristiti postojeće kapacitete i shodno tome usklađivati svoju podršku (Indikator 4).

Jačanje mogućnosti javnog financijskog poslovanja

25. **Partnerske zemlje** obavezuju se da će:
  - pojačati napore na mobiliziranju domaćih resursa, jačanju fiskalne održivosti i stvaranju odgovarajuće klime za javna i privatna ulaganja,
  - objavljivati blagovremene, transparentne i pouzdane izvještaje o budžetskom poslovanju,
  - preuzimati vodstvo u procesu reforme javnog financijskog poslovanja.
26. **Donatori** se obavezuju da će:
  - odrediti pouzdane i indikativne obaveze u višegodišnjem okviru i dodjeljivati pomoć blagovremeno i na predvidljiv način u skladu s dogovorenim rasporedom (Indikator 7),
  - što je više moguće, oslanjati se na transparentan budžet partnerske vlade i lokalne mehanizme za utvrđivanje odgovornosti (Indikator 5).
27. **Partnerske zemlje** i **donatori** zajednički se obavezuju da će:
  - usklađivati ocjene stanja i okvira za procjenu djelovanja u javnom financijskom poslovanju.

Jačanje državnih sistema nabavke

28. **Partnerske zemlje** i **donatori** obavezuju se da će:
  - koristiti međusobno dogovorene standarde i procese³ kako bi provodili dijagnosticanje, razvijali održive reforme i pratili provedbu,
  - izdvajati dovoljna sredstva za podršku i održanje srednjoročnih i dugoročnih reformi u oblasti nabavke i razvoja kapaciteta,
  - razmjenjivati povratne informacije na državnom nivou u vezi s preporučenim pristupima, kako bi se s vremenom omogućilo njihovo poboljšanje.
29. **Partnerske zemlje** obavezuju se da preuzmu vodstvo i provode reforme u oblasti nabavke.
30. **Donatori** se obavezuju da će:
  - se pojačano oslanjati na partnerove državne sisteme za nabavku, u slučaju kada ovaj provodi međusobno dogovorene standarde i procese (Indikator 5),
  - usvajati usklađene pristupe kada državni sistemi ne dostižu međusobno dogovorene nivoe djelovanja ili ih donatori ne koriste.

---

³ Procese poput onih koje su zajednički razvili OECD-DAC - Okrugli stol Svjetske banke o jačanju mogućnosti nabavke u zemljama u razvoju.

Otvaranje pomoći: postizanje veće vrijednosti za novac

31. Otvaranjem pomoći općenito se poboljšava njena djelotvornost, smanjenjem troškova za partnerske zemlje i poboljšanjem državnog vlasništva i usklađivanja. DAC donatori će nastaviti s otvaranjem kao što je predviđeno u DAC Preporuci o otvaranju službene razvojne pomoći za najnerazvijenije zemlje iz 2001. godine (Indikator 8).

Usklađivanje

Donatorske aktivnosti su usklađenije, transparentnije i kolektivno djelotvornije

Donatori provode zajedničke dogovore i pojednostavljaju procedure

32. **Donatori** se obavezuju da će:
  - provoditi donatorske planove djelovanja koje su razvili u smislu nadovezivanja na Forum visokog ranga u Rimu,
  - provoditi, gdje god je to moguće, zajedničke dogovore na državnom planu za planiranje, financiranje (npr. zajedničke financijske dogovore), izdatke, praćenje, procjenu i izvještavanje vlada o donatorskim aktivnostima i prilivu pomoći. Korištenje pomoći zasnovane na programima doprinosi ovim nastojanjima (Indikator 9).
  - surađivati kako bi se smanjio broj zasebnih, dvostrukih misija na terenu i u oblasti dijagnosticanja stanja (Indikator 10); unapređivati zajedničku obuku s ciljem razmjene iskustava i naučenih lekcija te ujednačavanja praksi.

Komplementarnost: djelotvornija podjela rada

33. Pretjerana rascjepkanost pomoći na globalnom i državnom nivou i po oblastima negativno se odražava na djelotvornost pomoći. Pragmatičan pristup podjeli rada i opterećenju doprinosi komplementarnosti i smanjuje troškove transakcija.
34. **Partnerske zemlje** obavezuju se da će:
  - definirati jasne stavove o prednostima koje nude razni donatori i o načinu postizanja donatorske komplementarnosti na državnom nivou ili u određenoj oblasti.
35. **Donatori** se obavezuju da će:
  - koristiti svoju relativnu prednost u određenoj oblasti ili na državnom nivou, prenoseći nadležnost, gdje god je to prikladno, na vodeće donatore u provođenju programa, aktivnosti i zadataka,
  - surađivati na usklađivanju odvojenih procedura.

Stimulacija kooperativnog ponašanja

36. **Donatori i partnerske zemlje** zajedno se obavezuju da:
  - reformiraju procedure i jačaju stimulanse - uključujući angažiranje, nagrađivanje i obuku - za menadžere i ostalo osoblje kako bi se potaklo usklađivanje, uklapanje i postizanje rezultata.

Dodjeljivanje djelotvorne pomoći u zemljama sa slabim državnim aparatom⁴

37. Dugoročna vizija međunarodnog angažmana u zemljama sa slabim državnim aparatom podrazumijeva izgradnju legitimnih, djelotvornih i fleksibilnih državnih i ostalih institucija. Iako se vodeći principi djelotvorne pomoći jednako odnose i na ove zemlje, u tom slučaju se moraju prilagoditi okruženju koje karakterizira nedovoljno razvijeno vlasništvo i kapaciteti, kao i neposredna potreba za osiguranjem osnovnih usluga.
38. **Partnerske zemlje** obavezuju se da će:
  - unaprijediti jačanje institucija i uspostavu struktura vlasti koje će biti u stanju omogućiti djelotvornu upravu, sigurnost i ravnopravan pristup osnovnim društvenim uslugama za sve građane,
  - uspostaviti dijalog sa donatorima u pogledu razvoja jednostavnih oruđa za planiranje, kao što su matrice za određivanje privremenih rezultata, tamo gdje još ne postoje državne razvojne strategije,
  - poticati široko učešće niza državnih subjekata u određivanju razvojnih prioriteta.
39. **Donatori** se obavezuju da će:
  - uskladiti svoje aktivnosti. Usklađivanje je posebno bitno u slučajevima kada ne postoji jak upravljački aparat tj. vlada. Ono bi se trebalo fokusirati na analizu, zajedničku procjenu i strategije, koordinaciju političkog angažmana, te praktične inicijative, kao što je uspostava zajedničkih donatorskih ureda,
  - svoje aktivnosti uklopiti, koliko je to moguće, u ključne vladine strategije ili, ako to nije moguće, donatori bi trebali maksimalno koristiti državne, regionalne ili nevladine sisteme, odnosno sisteme za pojedine oblasti,
  - izbjegavati provođenje aktivnosti koje škode izgradnji državnih institucija, kao što je zaobilazanje državnih budžetskih procesa ili dodjeljivanje visokih plaća lokalnom osoblju,
  - na prikladan način kombinirati instrumente pomoći, uključujući podršku povratnog financiranja, naročito za zemlje u kojima procesi tranzicije signaliziraju pozitivan razvoj, ali uključuju visoki rizik.

Unapređenje pristupa zasnovanog na usklađivanju u oblasti ekološke procjene

40. Donatori su postigli značajan napredak u usuglašavanju po pitanju procjena ekološkog efekta (PEE), uključujući značajna zdravstvena i socijalna pitanja na nivou ovog projekta. Ovaj napredak se mora dalje nastaviti, posebno kada se radi o globalnim ekološkim pitanjima kao što su promjena klime, stvaranje pustinja i uništenje biološke raznovrsnosti na planeti.
41. **Donatori i partnerske zemlje** zajednički se obavezuju da će:
  - jačati primjenu PEE i usavršavati uobičajene procedure za projekte, uključujući konsultacije sa sponzorima, te razvijati i primjenjivati uobičajene pristupe „strateškim ekološkim procjenama“ u određenom sektoru i na državnom nivou,
  - nastaviti razvoj specijaliziranih tehničkih i kapaciteta djelovanja, neophodnih za ekološku analizu i provođenje određenih zakona u toj oblasti.

---

⁴ Sljedeće poglavlje temelji se na nacrtu Principa uspješnog međunarodnog angažmana u zemljama sa slabim državnim aparatom, koji su proizašli iz Foruma na višem nivou o djelotvornosti razvoja u zemljama sa slabim državnim aparatom (London, januar/siječanj 2005. godine).

42. Slični napori na usklađivanju potrebni su u pogledu drugih srodnih pitanja, kao što su ravnopravnost spolova i druga tematska pitanja, uključujući i ona koja se financiraju iz dogovorenih fondova.

Upravljanje usmjereno ka rezultatima

Upravljanje resursima i poboljšanje procesa odlučivanja u cilju postizanja rezultata

43. Upravljanje usmjereno ka rezultatima podrazumijeva određivanje i raspodjelu pomoći tako da je fokusirano na željene rezultate, i koje se služi informacijama kako bi poboljšao proces odlučivanja.
44. **Partnerske zemlje** obavezuju se da će:
- jačati veze između državnih razvojnih strategija i godišnjih i višegodišnjih budžetskih procesa,
  - nastojati da uspostave okvire za izvještavanje i procjenu koji su usmjereni na rezultate, tj. koji napredak prate na osnovu usporedbe sa ključnim dimenzijama razvojnih strategija države ili u određenoj oblasti; te da će ovi okviri uključivati razuman broj indikatora za koje je moguće skupiti isplative podatke, tj. podatke koji će biti dostupni bez nepotrebnih troškova (Indikator 11).
45. **Donatori** se obavezuju da će:
- državne programe i sredstva povezati s rezultatima i uklopiti ih u okvire partnerskih zemalja za djelotvornu procjenu aktivnosti, te odustati od zahtijeva za uvođenjem indikatora djelovanja koji nisu u skladu sa razvojnim strategijama partnerske zemlje, • surađivati sa partnerskim zemljama i oslanjati se, koliko je to moguće, na njihove okvire za izvještavanje i praćenje, koji su usmjereni ka rezultatima,
  - uskladiti svoje zahtjeve za praćenje i izvještavanje sa partnerskim zemljama, na osnovu zajedničkih formata za povremeno izvještavanje, sve dok ne budu u mogućnosti da se značajnije oslanjaju na statističke sisteme i sisteme praćenja i procjene zemalja.
46. **Partnerske zemlje** i **donatori** zajednički se obavezuju da će:
- surađivati na participacijskom modelu u jačanju državnih kapaciteta te insistirati na upravljanju usmjerenom ka rezultatima.

Međusobna odgovornost

Donatori i partneri su odgovorni za razvojne rezultate

47. Osnovni prioritet partnerskih zemalja i donatora je poboljšanje međusobne odgovornosti i transparentnosti u korištenju razvojnih resursa. To također pomaže jačanju javne podrške državnim politikama i razvojnoj pomoći.
48. **Partnerske zemlje** obavezuju se da će:
- na prikladan način ojačati ulogu parlamenta u državnim razvojnim strategijama i budžetima,
  - osnažiti participacijski pristup sistematski uvodeći širok dijapazon razvojnih partnera pri formuliranju i procjeni napretka u provođenju državnih razvojnih strategija.

49. **Donatori** se obavezuju da će:
- pružati blagovremene, transparentne i sveobuhvatne informacije o prilivu pomoći, kako bi se partnerskim vlastima omogućilo da svom zakonodavstvu i građanima predoče opširne budžetske izvještaje.
50. **Partnerske zemlje i donatori** obavezuju se da:
- zajednički procijene, putem postojećih i sve objektivnijih mehanizama na državnom nivou, međusobni napredak u provođenju dogovorenih obaveza u vezi sa djelotvornom pomoći, uključujući Obaveze o partnerstvu (Indikator 12).

III Indikatori napretka

Mjerenje na državnom i praćenje na međunarodnom nivou

Indikatori		Ciljevi za 2010. godinu ⁵	
1	Partneri raspolažu operativnim razvojnim strategijama	Barem 75% partnerskih zemalja raspolaže operativnim razvojnim strategijama	
2a	Pouzdana javno financijsko upravljanje (PFM)	Polovina partnerskih zemalja pomjerila se barem za jedan stupanj (tj. za 0.5 bodova) na PFM/CPIA ljestvici djelovanja (Procjena državne politike i institucija)	
2b	Pouzdana sistem nabavke	Trećina partnerskih zemalja pomjerila se barem za jedan stupanj (tj. sa D na C, sa C na B ili sa B na A) na ljestvici sa četiri stupnja koja se koristi u procjeni djelovanja za ovaj indikator. Kada se prepolovi razlika - prepolovi se i omjer priliva pomoći u vladin sektor, o kojem nije/nisu izviješten(i) vladin(i) budžet(i) (gdje je barem 85% pomoći prijavljeno u budžetu).	
3	Priliv pomoći uklapa se u državne prioritete	50% pomoći u oblasti tehničke suradnje provodi se putem koordiniranih programa, usklađenih sa državnim razvojnim strategijama.	
4	Jačanje kapaciteta za koordiniranu podršku		
5a	Korištenje državnih sistema javnog financijskog upravljanja	Za zemlje partnere sa rezultatom 5 i više na PFM/CPIA ljestvici djelovanja (vidi Indikator 2a).	Svi donatori koriste PFM sisteme partnerskih zemalja; i smanjenje razlike za dvije trećine - za dvije trećine umanjeno % pomoći javnom sektoru u kojem se ne koriste PFM sistemi partnerskih zemalja.
		Za partnerske zemlje koje imaju rezultat između 3.5 i 4.5 na PFM/CPIA ljestvici djelovanja (vidi Indikator 2a).	90% donatora koriste PFM sisteme partnerskih zemalja; i smanjenje razlike za jednu trećinu - za jednu trećinu umanjeno % pomoći javnom sektoru u kojem se ne koriste PFM sistemi partnerskih zemalja.
5b	Korištenje državnih sistema nabavke	Za partnerske zemlje sa rezultatom 'A' na ljestvici djelovanja u oblasti nabavke (vidi Indikator 2b).	Svi donatori koriste sisteme nabavke zemalja partnera; i smanjenje razlike za dvije trećine - za dvije trećine umanjeno % pomoći javnom sektoru u kojem se ne koriste sistemi nabavke partnerskih zemalja.
		Za partnerske zemlje sa rezultatom 'B' na ljestvici djelovanja u oblasti nabavke (vidi Indikator 2b).	90% donatora koriste sisteme nabavke partnerskih zemalja; i smanjenje razlike za jednu trećinu - za jednu trećinu umanjeno % pomoći javnom sektoru u kojem se ne koriste sistemi nabavke partnerskih zemalja.
6	Izbjegavanje paralelnih PIU-a	Smanjenje za dvije trećine količine paralelnih jedinica za provedbu projekta (PIU)	
7	Pomoć je predvidljiva.	Prepoloviti razliku - prepoloviti omjer pomoći koja nije izdvojena u fiskalnoj godini za koju je bila predviđena.	
8	Pomoć je otvorena	Neprekidni napredak kroz vrijeme.	
9	Korištenje uobičajenih dogovora i procedura	66% priliva pomoći osigurava se u okviru pristupa zasnovanih na programima.	
10a	Misije na terenu	40% donatorskih misija na terenu su zajedničke.	
10b	Oblast državne analize	66% državne analize je rezultat suradnje.	
11	Okviri usmjereni ka rezultatima	Smanjenje razlike za jednu trećinu - za jednu trećinu umanjeno postotak zemalja bez utvrđenih okvira za transparentnu i mjerljivu procjenu djelovanja.	
12	Međusobna odgovornost	Sve partnerske zemlje raspolažu programima za međusobnu procjenu.	

⁵ Napomena: Ciljeve može uvjetovati samo jedan donator u pogledu: (a) metodologije za procjenu kvaliteta sistema nabavke, organizirane na lokalnom nivou, i (b) kvaliteta programa reforme javnog financijskog poslovanja.

Dodatak A: Metodološke napomene o indikatorima napretka

Indikatori napretka pružaju okvir unutar kojeg se ostvaruje odgovornost ustanovljena Pariškom deklaracijom o djelotvornoj pomoći. Ovakav okvir selektivno se izvodi iz Obaveza o partnerstvu, opisanih u dijelu II ove Deklaracije.

Svrha — Indikatori napretka pružaju okvir unutar kojeg se ostvaruje odgovornost ustanovljena Pariškom deklaracijom o djelotvornoj pomoći. Oni uglavnom mjere kolektivno ponašanje na državnom nivou.

Državni spram globalnog nivoa — Indikatori se mjere na državnom nivou u uskoj suradnji između partnerskih zemalja i donatora. Vrijednosti indikatora na državnom nivou mogu se statistički prikupiti na regionalnom ili globalnom nivou. Prikupljanje na globalnom nivou obavlja se kako za diskusiju na državnom nivou spomenutu u nastavku, s ciljem statističke usporedbe, tako i šire, za sve partnerske zemlje za koje postoje relevantni podaci.

Djelovanje donatora / partnerskih zemalja — Indikatori napretka također predstavljaju mjerilo po kojem pojedinačne donatorske agencije ili partnerske zemlje mogu mjeriti vlastito djelovanje na državnom, regionalnom ili globalnom nivou. Pri mjerenju djelovanja pojedinačnih donatora, indikatori se trebaju primjenjivati fleksibilno, imajući u vidu da donatori imaju različite institucionalne mandate.

Ciljevi — Ciljevi se postavljaju na globalnom nivou. Napredak u pogledu tih ciljeva treba mjeriti prikupljanjem podataka izmjerenih na državnom nivou. Pored globalnih ciljeva, partnerske zemlje i donatori u određenoj zemlji mogu se dogovoriti o ciljevima na državnom nivou.

Horizontalna osnova — Horizontalna osnova za 2005. godinu bit će utvrđena na skupu samoizabranih zemalja. Od partnerstva donatora i zemalja, kojim predsjedava DAC (Radna grupa za djelotvornost pomoći), traži se da organiziraju taj skup.

Definicije i kriteriji — Od partnerstva donatora i zemalja, kojim predsjedava DAC (Radna grupa za djelotvornost pomoći), traži se da pruži orijentaciju u pogledu definicija, opsega primjene, kriterija i metodologija kako bi se osiguralo prikupljanje podataka u svim zemljama i vremenskim periodima.

Napomena u vezi sa Indikatorom 9 — Programi zasnovani na pristupu definirani su u dijelu 2 brošure „Usklađivanje donatorskih praksi u cilju postizanja djelotvorne dodjele pomoći“ (OECD, 2005), u tabeli 3.1, kao način uključivanja u razvojnu suradnju zasnovanu na principima koordinirane podrške razvojnim programima osmišljenim na lokalnom nivou, kao što su državna razvojna strategija, program u određenoj oblasti, tematski program ili program posebne organizacije. Pristupi zasnovani na programima imaju sljedeće zajedničke komponente: (a) upravljanje je u nadležnosti zemlje domaćina ili organizacije iz te zemlje; (b) jedinstven sveobuhvatni program i budžetski okvir; (c) formalni proces koordinacije donatora i usklađivanje donatorskih procedura za izvještavanje, budžet, financijsko poslovanje i nabavku; (d) nastojanje da se koriste lokalni sistemi za osmišljavanje i provedbu programa, financijsko poslovanje, praćenje i procjenu. Zbog Indikatora 9 djelovanje će se mjeriti zasebno, uzimajući u obzir razne načine pomoći koji potpomažu pristupe zasnovane na programima.

Dodatak B

Lista zemalja i organizacija učesnica

Zemlje učesnice

Albanija	Australija	Austrija
Bangladeš	Belgija	Benin
Bolivija	Botsvana	[Brazil]*
Burkina Faso	Burundi	Kambodža
Kamerun	Kanada	Kina
Kongo D.R.	Češka Republika	Danska
Dominikanska Republika	Egipat	Etiopija
Evropska komisija	Fidži	Finska
Francuska	Gambija	Njemačka
Gana	Grčka	Gvatemala
Gvineja	Honduras	Island
Indonezija	Irska	Italija
Jamajka	Japan	Jordan
Kenija	Koreja	Kuvajt
Republika Kirgistan	Lao PDR	Luksemburg
Madagaskar	Malavi	Malezija
Mali	Mauritanija	Meksiko
Mongolija	Maroko	Mozambik
Nepal	Holandija	Novi Zeland
Nikaragva	Niger	Norveška
Pakistan	Papua Nova Gvineja	Filipini
Poljska	Portugal	Rumunija
Ruska Federacija	Ruanda	Saudijska Arabija
Senegal	Srbija i Crna Gora	Šlovačka
Solomonski Otoci	Južnoafrička Republika	Španija
Šri Lanka	Švedska	Švicarska
Tadžikistan	Tanzanija	Tajland
Timor-Leste	Tunis	Turska
Uganda	Ujedinjeno Kraljevstvo	Sjedinjene Američke Države
Vanuatu	Vijetnam	Jemen
Zambija		

* nije potvrđeno

Organizacije učesnice

Afrička razvojna banka	Arapska banka za ekonomski razvoj u Africi
Azijska razvojna banka	Sekretarijat Komonvelta
Konsultativna grupa za pomoć najsiromašnijima (CGAP)	Razvojna banka Vijeća Evrope (CEB)
Ekonomski komisija za Afriku (ECA)	Ubrzana inicijativa Obrazovanje za sve (EFA - FTI)
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	Evropska investiciona banka (EIB)
Globalni fond za borbu protiv SIDE, tuberkuloze i malarije	G24
Među-američka razvojna banka	Međunarodni fond za poljoprivredni razvoj (IFAD)
Međunarodni monetarni fond (IMF)	Međunarodna frankofonska organizacija
Islamska razvojna banka	Milenijska kampanja
Novo partnerstvo za razvoj Afrike (NEPAD)	Nordijski razvojni fond
Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD)	Organizacija istočnokaripskih država (OECS)
OPEC fond za međunarodni razvoj	Sekretarijat foruma pacifičkog otočja
Razvojna grupa Ujedinjenih naroda (UNDG)	Svjetska banka

Organizacije civilnog društva

Afrička humanitarna akcija	AFRODAD
Fondacija Bill i Melinda Gates	Kanadsko vijeće za međunarodnu suradnju (CCIC)
Comité Catholique contre la Faim et pour le Développement (CCFD)	Coopération Internationale pour le Développement et la Solidarité (CIDSE)
Comisión Económica (Nikaragva)	ENDA Tiers Monde
EURODAD	Međunarodna unija za očuvanje prirode i prirodnih resursa (IUCN)
Japanski nevladin centar za međunarodnu suradnju (JANIC)	Mreža Stvarna pomoć
Tanzanijska društvena i ekonomska zaklada (TASOET)	Mreža pomoći Ujedinjenog Kraljevstva